

Fald estekommes den; jeg turde være forvisset om, at der gives Bystriverkontorer, hvor Retspapirer kunne ligge hen i længere Tid, ja i meget lang Tid, uden at blive indførte i Bøgerne. Sker der da en Ulykke ved Brand — der er jo nylig brændt et Raadhus, og der kan indtræde andre lignende Kalamiteter — saa kan der ske en stor Ulykke for de Paagjældende derved, at de ikke engang have et Exemplar af det paagjældende juridiske Dokument. Meningen er jo dog, at det skulde temmelig hurtigt gjøres færdigt, og interessant er det at lægge Mærke til, at Staten forlanger af de Vedkommende en bestemt Indbetaling af Gebyr og Stempelpapir, men ikke sørger for, at de kunne faae deres Dokumenter tilbage i rette Tid, og den garanterer dem overhovedet slet Intet, ikke engang det, de, som nævnt, have været pligtige til at betale. Jeg antager, at vi have Amtmændene til at paase, at der er Orden i alle den Slags Forhold og jeg tror, som sagt, at det ogsaa i mange Tilfælde fører til, at de ere i Orden, men ingenlunde i alle. Jeg tror, at vi med Hensyn til den mere juridiske Side af Amtmændenes Virksomhed meget godt kunne undvære Amtmandsinstitutionen. Med Hensyn til Efterlyst af Kasserne fik vi da muligvis en Merudgift til andre Embedsmænd, der alligevel skulde reise om, men Efterlyst vilde da formentlig ogsaa blive bedre, end Tilfældet er nu. Jeg vilde derfor ogsaa sætte Pris paa, om vi nu, efter forøvrigt ved afskillige Løse at have befriet Amtmændene for mange af de Embedsforretninger, de tidligere have havt, kunde komme overens om at hævde denne Institution og sætte noget Andet istedet eller i alt Fald indskrænke os til Stiftamtmand, eller hvad man nu vilde kalde dem. Vilde man absolut kræve deres Tilstedeværelse i Amtsraads- eller Skoleraadsmøder og deslige med eller uden Stemmestret, ser jeg ikke, at der kunde være Noget til Ginder derfor. Kommunikationen mellem Amtets Steder er nogenlunde let, og naar de fik Leilighed til selv at bestemme Møderne, kunde de meget godt have den Slags Forretninger i forskjellige Amter eller for større Kredse. Jeg har tænkt mig et Par saadanne Kredse for Sylland, een for Fyen og een for Sjælland med Smaa-Derne Ost for Store-Belt; man vilde da vist være vel forsynet i den Henseende. Det kunde maasse i det Hele slet ikke være af Veien, om Indenrigsministeriet istedet for de mange Amtmænd, f. Ex. paa Sjælland, havde flere Departementschefer, og at disse Departementschefer kom ud i Landet, idet de skulde være tilstede ved Skole- og Amtsraadsmøder og deslige. De kunde selv have Interesse af at komme lidt mere i Berøring med praktiske Mænd i Landet end nu, og denne Regelvirkning vilde vist være gavnlig for de Paagjældendes Embedsvirksomhed i det Hele. Ogsaa mig skulde det altfaa være kjær, om man paa

dette Omraade kunde foretage en Reform, som paa een Gang, uden at stæde de offentlige Statsinteresser, kunde fremkalde væsentlige Besparselser og bidrage til større Ansvar- og Selvfyltelsesfølelser omkring i Amtsraadskredsene. — Det var egentlig kun disse Bemærkninger, jeg vilde gjøre; hvad de øvrige Punkter angaar, vil jo vel et kommende Udvalg undersøge dem nærmere.

Jagerslev: Det ærede Medlem for Aalborg Amts 1ste Valgkreds (Suel) mente, at, naar man blot tog visse juridiske Forretninger bort fra Amtmændene, kunde man nok reducere deres Antal, saa at enhver af dem nok kunde tage 4—5 Amtsraadskredse og soignere dem, uden at Forretningerne lode deret. Jeg tror ikke, at det ærede Medlem har Ret deri. Det ærede Medlem gjorde selv opmærksom paa, at Amtmandsinstitutionen var en meget gammel Institution her i Landet. Dette er fuldkommen rigtigt, og jeg tror, at den ikke blot, saaledes som begge de to ærede Talere sagde, griber ind paa enkelte Punkter, men at den griber ind paa mangfoldige Punkter. Amtmændene repræsenterer jo nu i Virkeligheden det offentlige Tilsyn omkring i Landet paa mangfoldige Punkter, og det vil derfor ikke være saa let at faae disse Ting besørjede, naar man lægger dem andesteds hen. Smidertid er det jo en Selvfølge, at, naar man gaar en anden Vej — nemlig den, som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) nævnte, og som forekommer mig at være mere brugbar —, saa kan man naturligvis nøjes med et mindre Antal til at udføre et saadant Tilsyn. Det Væsentlige ved Sagen forekommer mig egentlig at være det, som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds bragte frem, idet han nemlig ønskede, at man i kommunal Henseende skulde, om jeg saa maa sige, frigjøre sig for Amtmændene. Jeg maa nemlig gjøre opmærksom paa, at nu spille Amtmændene i kommunal Henseende en overordentlig stor Rolle overfor Amtsraadene. Jeg bor nu i et Amt, som er delt i to Amtsraadskredse, og de Herrer maa ingenlunde tro, at det er videre tilfredsstillende for de to Amtsraadskredse, at de, saaledes som Forholdene nu ere, skulle have en fælles Amtmand. De vilde utvivlsomt ønske at have hver sin Amtmand, og der er ogsaa let for Amtmanden visse Kollisioner tilstede ved at være Formand i to Amtsraad, hvis Kredse grændse op til hinanden og som have forskellige Interesser paa flere Punkter. For at nævne det bestemte Exempel, som jeg figter til i Aarhus Amt, vil det jo ikke være saa let for ham saaledes idag at stille sig paa den Amtskommunes Standpunkt, som han er i, og saa 8 Dage efter i Standerborg stille sig paa et ganske modsat Standpunkt, naar der indløber Klage, hvori disse to Amtsraadskredse have forskellige Interesser. Jeg skal f. Ex. nævne Bespørgsmaal — jeg nævner her